

Betegség	Kórokozó	Fertőzés forrása	Terjedési mód	Lappangási idő	Fontosabb tünetek	Fertőzőképesség tartama	Jelentés	Elkülönítés	Járványügyi laboratóriumi vizsgálat	Fertőtlenítés	Teendők a beteg környezetében	Megelőzés
Diphtheria	Corynebacterium diphtheriae	beteg vagy kórokozó-hordozó ember	cseppfertőzés	2-5 nap	Láz, álnyálkahártya-képződéssel járó garatgyulladás	amíg a kórokozó a váladékokkal ürül (2-4 hét)	sürgősséggel jelentendő	elkülönítés infektológiai osztályon	kötelező: torok-, orrváladék, toxinkimutatás	folyamatos és zárófertőtlenítés szükséges	kontaktok felkutatása, 7 napos járványügyi megfigyelés + AB prevenció	Specifikus – védőoltás DTPa
Legionellosis	Legionella pneumophila, egyéb legionella fajok	környezeti és épített aeroszolt létrehozó víz forrás (pl. légkondicionáló)	Legionellákat tartalmazó aeroszol belégzése	2-10 nap	Atípusos pneumónia, pleuritis, dispnoe, magas láz, neurológiai tünetek	emberről emberre nem terjed	bejelentendő; utazással összefüggő megbetegedés sürgősséggel is	elkülönítés nem szükséges	kötelező	folyamatos fertőtlenítés szükséges	nincs	épített vizes környezetekben a legionellák szaporodásának megelőzése
Meningitis epidemica	Neisseria meningitidis	beteg vagy kórokozó-hordozó ember	cseppfertőzés, ritkán közvetlen érintkezés útján	3-4 nap	Hirtelen kezdet, fejfájás, magas láz, hányás, elesettség, súlyos meningeális izgalmi tünetek, tudatzavar	lappangási szak végétől addig, amíg a kórokozó az orr-, torokváladékkal ürül	sürgősséggel jelentendő	kórházban elkülönítendő	kötelező: vér-, liquor minta	folyamatos fertőtlenítés szükséges	kontaktok felkutatása, 8 napos járványügyi megfigyelés, AB profilaxis	specifikus: védőoltás C, ACW135Y és B szerocsoportok ellen
Mononucleosis infectiosa	Epstein-Barr vírus	beteg vagy kórokozó-hordozó ember	orális érintkezés, cseppfertőzés, nyállal, fertőzött kéz útján	4-6 hét	Láz, torokgyulladás, tonsillitis, lymphadenopathia, splenomegalia, jellegzetes vérképváltozás	amíg a klinikai tünetek fennállnak	nem szükséges	elkülönítés nem szükséges	nem szükséges	ajánlott	nem szükséges	aspecifikus
Morbilli	Paramyxovírus	beteg ember	cseppfertőzés, közvetlen érintkezés	8-13 nap	Láz, conjunctivitis, rhinitis, bronchitis, Koplik foltok, maculopapularis exanthemák	lappangási idő utolsó napjaitól a kiütések megjelenésétől számított 5-6 napig	bejelentendő	elkülönítés kötelező	kötelező: vérminta szerológia	folyamatos fertőtlenítés szükséges	kontaktok felkutatása, fertőzőforrás-kutatás, veszélyeztetettek aktív immunizálása	specifikus: védőoltás MMR
Parotitis epidemica	Paramyxovírusok családjához tartozó mumpsz vírus	beteg vagy kórokozó-hordozó ember	cseppfertőzés, közvetlen érintkezés, fertőzött tárgyak	14-21 nap, leggyakrabban 18 nap	Láz, fültőmirigyduzzanat	lappangási idő végétől a nyálmirigyek duzzanatának fennállásáig	bejelentendő	elkülönítés kötelező	kötelező	folyamatos fertőtlenítés szükséges	kontaktok felkutatása, fogékony személyek aktív immunizálása	specifikus: védőoltás MMR
Pertussis	Bordetella pertussis	beteg ember	cseppfertőzés, közvetlen érintkezés, fertőzött tárgyak	7-10 nap, ritkán 21 nap	1-2 heti hurutos prodroma, jellegzetes köhögés-rohamok	hurutos szakban a legfertőzőbb, paroxizmos szakban fokozatosan csökken	bejelentendő	elkülönítés kötelező	kötelező	folyamatos fertőtlenítés szükséges	kontaktok felkutatása, 14 napos járványügyi megfigyelés	specifikus: védőoltás DTPa
Scarlatina	A-csoportú Streptococcus pyogenes erythrogen toxint termelő törzse	beteg vagy kórokozó-hordozó ember	cseppfertőzés, közvetlen érintkezés, ritkábban tárgyak	1-3 nap	Láz, torokfájás, tonsillitis follicularis, „málnanyelv”, perioralis sápadtság	lappangási időszak végétől	bejelentendő	otthon vagy fertőző osztályon	nem szükséges	folyamatos és zárófertőtlenítés szükséges	nem szükséges	aspecifikus
Tuberculosis	Mycobakterium tuberculosis	beteg ember (ritkán beteg állat)	cseppfertőzés, ritkán enterális (fertőzött tej)	2-12 hét	Köhögés, hőemelkedés, testsúlyvesztés, haemoptoe (pulmonaris forma)	kórokozó-ürítésének teljes ideje	bejelentendő	saválló baktériumot ürítő betegek kórházban elkülönítendő	kötelező: köpet	kötelező - tuberkulocid vagy sporocid hatású fertőtlenítőszerrel	kontaktok felkutatása	specifikus - BCG oltás
Varicella	Varicella-Zoster vírus	beteg ember	Cseppfertőzés, közvetlen kontaktus	2-3 hét	láz, testszerte exanthema	lappangási idő utolsó napjaitól a pörkők beszáradásáig	bejelentendő	elkülönítés kötelező	nem szükséges	folyamatos fertőtlenítés szükséges	beteggel érintkezett, varicellán át nem esett 6 éven aluli gyermek - 21 napos klinikai megfigyelés	specifikus - varicella elleni védőoltás
Influenza	Orthomyxovírusok - Influenza A, B és C	beteg ember, állat (sertés, szárnyas)	Cseppfertőzés, közvetlen kontaktus	1-4 nap	Magas láz, köhögés, torokfájás, myalgia, conjunctivitis, fejfájás	lappangási idő utolsó napjától a klinikai tünetek fennállásáig	nem szükséges (madárinfluenza, ill. új altípus által okozott humán influenza sürgősséggel jelentendő)	elkülönítés nem szükséges	nem szükséges	ajánlott	nem szükséges	Specifikus - szezonális influenza elleni oltás